

aan	kopie aan	datum
Algemeen bestuur		1-9-2020
van	Eenheid en team	bijlage
H. van Agteren		Planning, variant 2
onderwerp	kenmerk	
Omgevingswet - Waterbeheerprogramma	B2020/3495	

Dit memo gaat over het Waterbeheerprogramma (WBP) en het deelproject dat op dit moment bezig is met het opstellen hiervan. In de memo komen de volgende onderwerpen aan bod:

- belang en betekenis;
- samenhang met overige sturende documenten;
- de inhoud van het nieuwe WBP;
- de planning.

DEEL 1: belang en betekenis

Wat is een WBP?

De praktijk is dat een WBP een sturingsinstrument is voor de eigen activiteiten van het waterschap. Daarom gaat het in op doelen, instrumenten en maatregelen, maar stelt het ook kaders, maakt ontwikkelingen mogelijk en geeft aan hoe het waterschap omgaat met plannen van rijk en provincie. Daarnaast is het WBP een communicatie-instrument voor partners en stakeholders. Het beschrijft wat het waterschap de komende periode gaat doen en welke doelen ze daarmee nastreven. Hoe Vechtstromen komt tot een samenhangend, systematisch en doelmatig beleid en beheer voor de watersystemen in haar gebied, is opgenomen in het WBP. Kort gezegd gaat het dan om:

- voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste.
- bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen;
- vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Het WBP vormt ook de basis voor de jaarlijkse voortgangsgesprekken met de provincie.

Het WBP moet éénmaal in de zes jaar geheel worden herzien. Tussentijds is (gedeeltelijke) herziening mogelijk, naar inzicht van het waterschap.

Het vigerende WBP 2016-2021 is te vinden op de site van Vechtstromen. De link is:
<https://www.vechtstromen.nl/waterbeheerplan>

Waar moet het WBP aan voldoen?

Het WBP is vormvrij, maar moet aan een aantal minimale eisen voldoen. Deze zijn opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving (BKL). Hierin is aangegeven dat in het WBP in ieder geval maatregelen opgenomen moeten zijn voor:

- maatregelen ter uitvoering van de Kaderrichtlijn Water (KRW) en Grondwaterrichtlijn (GWR) voor grondwater;
- maatregelen om te voldoen aan de omgevingswaarden voor oppervlaktewaterkwaliteit;
- maatregelen voor waterlichamen waarin waterwinlocaties liggen;
- maatregelen voor stedelijk afvalwater;
- voor zwemwater moet het programma voldoen aan de doelstellingen van de Europese zwemwaterrichtlijn.

Het WBP kan ook maatregelen bevatten die van invloed zijn op het peilbesluit of de legger.

In artikel 3.7 van de Omgevingswet is aangegeven dat het WBP rekening houdt met het regionaal waterprogramma van de provincie.

Hoe is de samenhang met andere programma's en richtlijnen?

Er zijn diverse stukjes Europese regelgeving waar het WBP aan moet voldoen. Dit betekent dat de Nederlandse vertaling van die Europese regels opgenomen wordt in het WBP, of dat het WBP er in ieder geval niet strijdig mee mag zijn. Het gaat hier bijvoorbeeld om KRW, Natura 2000 en Deltaprogramma. Deze processen houden wel een eigen besluitvormingsregime. Hieronder een korte verheldering:

Watervisie

De Omgevingswet verplicht gemeenten, provincies en het Rijk om een omgevingsvisie op te stellen (art 3.1). Het waterschap kent zo'n verplichting niet. Vechtstromen heeft er voor gekozen om de lange termijn ambities/doelen (2050) toch vast te leggen in een Watervisie. In de Watervisie beschrijft Vechtstromen het *waarom* en *waarheen* van het waterbeleid. In het WBP wordt dit vertaald in *hoe* uitvoering wordt gegeven aan de ambities en *wat* de inspanningen zijn. Er is derhalve een relatie tussen beide documenten.

Kaderrichtlijn water

De WBP plancycclus is afgestemd op de zesjarige beleidscycclus van de Kaderrichtlijn Water (KRW). De KRW maakt een onderscheid tussen waterlichamen en overig water. Voor waterlichamen worden doelen en maatregelen in stroomgebiedbeheerplannen (SGBP) gerapporteerd aan de EU. Deze SGBPs worden opgebouwd uit de verschillende wettelijke plannen, waaronder het WBP. KRW doelen (voor niet-natuurlijke regionale wateren) worden opgenomen in het regionale water- of omgevingsplan. In de praktijk krijgt dit vorm door in de bijlage van het WBP in factsheets per waterlichaam een overzicht van (doelen en) maatregelen voor ieder waterlichaam te presenteren. Deze factsheets zorgen voor de onderlinge consistentie tussen WBP, regionaal water- of omgevingsplan en de SGBPs.

Natura 2000:

Waterhuishoudkundige maatregelen uit de N2000 beheerplannen hebben Europese verplichtingen en moeten opgenomen worden in het WBP.

De natuurbeheerder betreft het waterschap bij het opstellen van het Natuurbeheerplan en het waterschap betreft vervolgens de natuurbeheerder bij het opstellen van het Waterbeheerplan.

Zwemwaterrichtlijn:

In het WBP is normaliter een kaart met zwemwaterlocaties opgenomen, die aangewezen zijn door de provincie. Het is niet verplicht, maar voor de volledigheid worden de waterhuishoudkundige maatregelen, die het waterschap uitvoert voor het zwemwater opgenomen in het WBP.

DEEL 2: inhoud, vorm, planning

Hoe ziet het WBP 2022-2027 van Vechtstromen er uit?

De planperiode van het WBP is zes jaar. Vooruitkijken op een concreet maatregeleniveau is lastig voor zo'n lange periode en niet doelmatig. Daarom wordt in het WBP aangesloten bij de ambities, lange- en korte termijndoelen en bijbehorende maatregelen van de doelenbomen, zoals we die hanteren in de MJV en het programmabegroting.

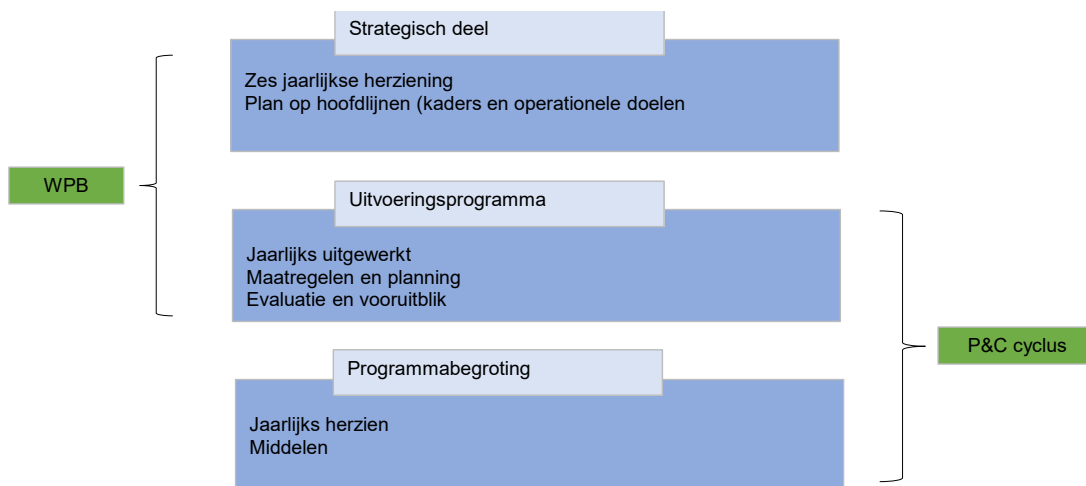
Deze doelenbomen bieden inzicht in de relatie tussen maatregel en doel en zijn herkenbaar in de verantwoordingssystematiek van Vechtstromen. Voor de opbouw van de hoofdstukken in het WBP wordt aangesloten bij de bestuurlijke thema's: klimaat, waterkwaliteit, duurzaamheid en beheer op orde uit het bestuursakkoord, de Meerjarenverkenning (MJV) en programmabegroting. Om de koppeling met de Watervisie te borgen wordt gerefereerd aan de zogenoemde top 7 uit de Watervisie. In het kader een voorbeeld van de hoofdstukopbouw met toelichting.

Hoofdstuk en paragrafen	Kopjes in hoofdstuk	Toelichting
1 Waterkwaliteit	Inleiding	Algemene toelichting op het thema en koppeling met de top 7 Watervisie
	Ambitie	Wat willen we bereiken 2050. Zie doelenboom MJV/PB en blauwgroene koers (peildag 17-6).
1.1 Natuur en biodiversiteit in water	Inleiding	Toelichting op paragraaf en koppeling met de top 7 Watervisie
	Huidige situatie	Waar komen we vandaan/wat hebben we gedaan. Koppeling met huidig WBP 2016-2021 en toestandsbeschrijving.
	Doelen	Wat willen we bereiken in 2027 (einddoelen doelenboom MJV/PB)

Hoofdstuk en paragrafen	Kopjes in hoofdstuk	Toelichting
	Maatregelen en uitvoering	Wat gaan we daarvoor doen? Welke concrete Inspanningen (projecten, onderzoeken, samenwerkingen, toezicht, beleidsinstrumenten, maken regelgeving worden uitgevoerd. (zie blauwe kaderdoelenboom MJV/PB)
1.2 Chemische stoffen in water		
1.3. Waterketen		

Aansluiten bij ritme en proces P&C cyclus

Voorgesteld wordt om een directe koppeling te maken tussen het WBP en de P&C cyclus. Er zit namelijk een één op één relatie tussen het WBP en de P&C cyclus. In het WBP beschrijven we de indicatieve maatregelen waarmee we ons beleid invullen en onze doelen nastreven. Jaarlijks worden deze indicatieve maatregelen, concreet (op locatieniveau) uitgewerkt in de programmabegroting. Het WBP wordt officieel vastgesteld en ter inzage gelegd (afdeling 3.4 van de Wet bestuursrecht). De programmabegroting niet

Schematisch ziet de koppeling er als volgt uit.

Wat is de planning voor het WBP 2022-2027?

De planning voor het WBP is opgenomen als bijlage 2b, planningsvariant 2.

Binnen de planning moet rekening gehouden worden met een aantal wettelijke (procedurele) stappen die gezet moeten worden:

- Het ontwerp-WBP moet 6 weken ter inzage liggen waarbij eenieder een zienswijze kan indienen.
- Er moet raadpleging met partners plaatsvinden over het WBP.
- Het AB stelt het WBP vast.

Deze procedurele stappen vragen een gedegen planning. Het huidige WBP heeft een looptijd tot eind december 2021. Terugrekenend vanaf die datum worden de volgende stappen voorgesteld. Deze planning wordt in september preciezer uitgewerkt.

2020	2021
Sept memo aan AB introductie van WBP en proces	Febr/mrt raadplegen provincies en partners concept ontwerp WBP
Dec DB themabijeenkomst (bespreken van inhoud)	Peildag febr concept ontwerp WBP inhoudelijk presenteren en zienswijzen AB ophalen
	Mrt/apr door DB vaststellen ontwerp WBP
	Apr/mei ter inzage ontwerp WBP (wettelijk zes weken)
	Zomer opstellen reactienota
	Sept vaststellen door dB van reactienota en welke reacties worden verwerkt in definitief WBP
	Okt vaststellen door DB van definitief WBP
	Nov vaststellen door AB van definitief WBP
	21 dec inwerkingtreding WBP 2022-2027

Deze procedurele stappen hebben niet alleen invloed op de planning, maar ook op het proces. Hoe betrekken we onze partners bij het WBP? De aanpak en organisatie van die stappen is dus belangrijk.

Hoe betrekken we partners bij de totstandkoming van het WBP?

Bij de totstandkoming van het WBP zijn momenten waarop derden betrokken moeten worden. Zo moet het ontwerp-WBP zes weken ter inzage liggen (art. 3.16, lid 1 Awb). In die periode kan eenieder zienswijzen op het WBP indienen. Het ontwerp WBP moet ook voor raadpleging voorgelegd worden aan aangrenzende waterbeheerders, provincies en gemeenten. Ook hiervoor geldt de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van de Awb. Het idee is om de aangrenzende waterbeheerders, provincies, gemeenten en partners, zoals landbouworganisaties en terrein beherende organisaties, actief te benaderen en hen vooraf kans te geven commentaar te geven. Dit voorkomt mogelijk dat onze belangrijkste partners officieel zienswijzen in gaan dienen.

Verder wordt via de gebruikelijke kanalen eenieder uitgenodigd om te reageren op het ontwerp WBP.

Het AB (bevoegd gezag) moet bij de vaststelling van het WBP gemotiveerd rekening houden met de ingediende zienswijzen (zowel van partners als van anderen).

Afstemming met inspraak SGBP

De zesjarige KRW cyclus loopt gelijk met de zesjarige cyclus van het WBP. Zoals hiervoor gemeld worden de doelen en maatregelen voor KRW maatregelen gerapporteerd in het stroomgebiedbeheerplan (SGBP). De KRW cyclus kent echter een inspraaktermijn van 6 maanden. Door de inspraakprocedure van het WBP gelijk te laten eindigen met de inspraaktermijn van de KRW kunnen de reacties op de KRW maatregelen inhoudelijke worden betrokken bij het WBP.